

SOSIALURIN

Blasðstjórn:

Vilhelm Johannesen,
Fyrirhils ábyrgdarstjóri,
úlf. 5 5873, Klaksvík

Prentstaður:

Prentsmiðjan á Heygsbreyt
úlf. 1 1820
Tórshavn

Tað er ikki loyvt at avfotografra lýsingar og myndir úr SOSIAL-
INUM til nýtslu í øðrum bløðum uttan loyvi frá ábyrgdarblasðstj.

Hin vatnrætta ásin

Í ODDAGREIN seinasta friggjadag, skrivur 14. september um skilnaðin í føroyskum politikki, sum mangan hevur verið ringur at ávíst hjá samfelags- og søgugranskarum. Men hesir menn hava roynt at greina floksbýtið á tann hátt, at tað í føroyskum politikki eru tveir ásar, ein vatnrætta ásin, sum skilur sundur millum sjálvstýri og samband, og ein upprøtt ásin, ið skilur sundur í samfelagsviðurskiftum annars.

BLAÐIÐ sigur, at javnaðarflokkurin, sambandsflokkurin og fyrri so vitt sjálvstýrisflokkurin við, hoyra heima sambandsmegin hin vatnrætta ásin, meðan tjóðveldisflokkurin, fólkaflokkurin og framburðsflokkurin hava tann »heiðure«, at standa sjálvstýrismegin hin vatnrætta ásin.

HÓAST nevnda oddagrein ber heiti »Ein ásanann«, so ásanannar hon ikki hin týðningarmiklasta veruleikan í hesum máli. Nevnliga hetta, at tað sum vundið er á sjálvstýrisleið, er vundið av flokkunum, ið dagliga fáa sitt pláss sambandsmegin hin vatnrætta ásin, meðan flokkarnir, sum sagdir verða at standa sjálvstýrismegin, ikki enn havi verið við til at vundið ein einasta snokil av sjálvstýri.

SPYRJAST kann, hvørju megin hin vatnrætta ásin javnaðarflokkurin stóð, tá hann fordið sit mikla stríð fyrri at vinna móðurmálinum sín rett innan skúlagátt, tá flokkurin strongdi á, at allir kennarar, sum vóru settir í starv við føroysku skúlnarar skuldu hava skeið í føroyskum máli? Hvørju megin vatnrætta ásin stóð javnaðarflokkurin, tá hann var við at vinna okkum heimastýrislógina, hina størstu broytingina, sum higartil er gjord í viðurskiftunum við Danmark? Hvørju megin hin vatnrætta ásin stóð javnaðarflokkurin, tá hann var við at vinna okkum umboðan í Norðurlanda ráðnum, tá serkønur í føroyskum málum varð settur í danska uttanríkisráðnum, tá føroyskur umboðsmaður varð settur í Miðalhavslundum?

ELLA hin vegin, hvørji avreksverk hava flokkarnir sjálvstýrismegin hin vatnrætta ásin at vísa á? Hvørju megin vatnrætta ásin stóð fólkaflokkurin, tá han í 1950 valdi ein sambandsmann til lögmann, tá hann í 1955 avreiddi politíð til danir? Ella hvørju megin hin vatnrætta ásin stóð alt hitt mikla sjálvstýrisleið, tá tað myndaði sokallaða »sjálvstýrislandsstýrið«, ið onki fekk av skafti á sjálvstýrisleið, uttan tað, at tær føroysku jólahelsurnar úr Danmørk vóru avtiknar?

ALT samantikið kann sigast um hesar flokkar, at teir hava verið orindaleysir og í besta lagi hevur talan verið um smáorði, teir hava borið føroyska fólkunum. Teirra lutur hevur verið at orkmla veljarnar upp undir val, við teirra mikla rópi og skráli, men í roynd og veru vildu teir onki.

JAVNAÐARFLOKKURIN hevur ongantíð tjóðraðseg, hvørki sambands- ella sjálvstýrismegin hin vatnrætta ásin. Fyri javnaðarmenn er als ongin vatnrøtt ásin. Flokkurin er altíð til reiðar at fremja broytingar í stjórnarskipanini, tá hetta er neyðugt og fólkunum at gagni.

Í NESTA blað fara vit at viðgera hin upprætta ásin.

viðmerkingar

Hví eitur tað »Færøernes Fogedret«, og hví verður pantað á donskum máli?

Í Dagblaðnum nr. 6 fyrri leygardagin 20. januar skrivur Knút Wang, at hann mótmælir hækkingini av útvarpsgjaldinum fyrri 1971 og 1972. Hann heldur fast við, at hækkingarnar eru óløggar, og hevur hann tí sýtt fyrri at gjalda hetta útvarpsgjald. Hetta hevur ført til pantingar, og tykist Knút Wang undrast á, at hann verður

ur pantaður á donskum. Knút Wang skrivur m. a.: »Nú havi eg fleiri ferðir verið höttur av nokrum sum kallar seg »Færøernes Fogedret« at lata útvarpsgjald fyrri 1971 og á donskum málle.

Tað tykist sum Knút Wang ikki rættiliga veit hvat hetta danska »Færøernes Fogedret« er fyrri nakað og hann er stør-

Smátíðindi innanoyggja

V-4

Í V-4-spæli útvarpsins seinasta leygarkvöld, vóru hesi töl tikin: 3, 6, 10, 11, 27, 48, 52, 55, 61, 62, 66, 70, 71, 73, 82 og 85. Ongin vinnari var til tær 9.380 kr., sum verða lagdar aftrat vinninginum komandi leygarkvöld. Tá verða eisini eykavinningar: 5×499 kr. og 15×200 kr.

Nýggjur stjóri

Stjórni á Lønjavningargrunnum, Tórus A. Dalsgaard.

Dagbókin

GUDSTÆNASTUR

Komandi sunnudag prædika: Niels Pauli Danielsen í Hvan-nasundi kl. 12 (altargangur) og Hogni Poulsen í Sandavági kl. 12 (altargangur).

KFUM OG -K TÓRSHAVN

Fríggjakvöldið kl. 20 almennur bibliufundur við Jóhan Weihe, presti, í KFUM: I Barnalærdómur, II Trúgvinn á Gud faðir, Hóskvöldið (i annaðkvöld) kl. 20 í KFUK: kvøldseta.

VÁRGLEÐI

Fundur verður í KFUK kl. 16 seinnapartin í dag. Bastarbeiði.

SILVURBRÚDLEYP

Í dag, mikudag, kunnu hjúni Hanna og Poul Jacobsen, Tinghúsvegur 12, Tórshavn, halda silvurbrúdleyp. Tey eru burturstødd.

FØÐINGARDAGUR

Fríggjadagin 26. januar fyllir Ditlev Olsen, skúlastjóri, Argir, 50 ár.

bilsin yvir, at hann verður pantaður á donskum.

Nú skulu vit geva Knút Wang eina litla frágreiðing um, hví soleiðis er. Í 1955 sat fólkaflokkurin í landsstýrinum. 18. juni 1955 skrivur SOSIALURIN:

FØROYSKA POLITÍÐ UNDIR STATIN

»Sum allir minnst, kunngjordi landsstýrið undir samráðingum við klaksvíkingar viðvíkjandi læknamálinum, at tað vildi »til sína tíð« seta fram uppskot um eina umleggjan av politískipanini í Føroyum.

Nú hevur landsstýrið eftir áheitan frá Havnar býráð vent sær til ministerið um at leggja politíð undir statin. Løgmaður hevur samráðst við justitsministeran um hetta, og hann hevur játtað at leggja málið fram á fólkaflokk.

Og tí verður Knút Wang pantaður á donskum. Harmuligt vil onkur siga, meðan onkur annar hugsar um danska orðtakið: som man reder således ligger man.

legði frá sær í fjør, eftir at hava røkt hetta starv í 25 ár.

Stýrið fyrri lønjavningargrunnin hevur síðan, eftir at frestin at lata inn umsóknir til stjórastarvið var úti, inn komu 8 umsóknir, sett Hildibjart Johansen til stjóra, og tekur hann við 1. februar í ár.

Hildibjartur hevur starvast á skrivstovu Lønjavningargrunnsins í 14 ár.

Landsstýrið fær filmkopi

Sum skrivað áður, vitjaði finski filmaðurin, Jorma Nuor-salo, í Føroyum herfyri, og sýndi Føroya-film, sum hann sjálvur hevur tikið upp. Áðrenn Jorma fór aftur til Finlands, seldi hann landsstýrinum eitt kopi av Føroya-filminum, sum lýsti lívið í oyggjunum sera væl.

Avgjört smátíðindi

Klaksvíkar Fólkaflaksfelag hevði aðalfund í Klaksvík seinasta sunnudag. Sagt verður, at uppmøtingin til aðalfundin var ikki stór, bert 16 fólk.

Barnaparkering

Í ovurmorgin, fríggjadagin, skipar KFUK í Havn fyrri barnaparkering, millum kl. 15—17 seinnapartin. Mammur kunnu í hesum tíðarskeiði koma niðan í KFUK við børnum teirra, um tær skulu eitt nú orindi til hárfriðkanarkvinnu í býnum, og fáa børnini passað.

Tær mammur, ið ætla at gera nýtslu úr hesum tilbóði, megnu boða frá í seinasta lagi í morgin, hósdagin, á telefon 11928.

Herverk í Viðalundini

Um vikuskiftið varð gjørt herverk uppi í Viðalundini í Havn. Herverksmennirnir høvdu, tá umsónarfólkini komu til arbeiðis mánamorgunin, brotið inn í skúrið hjá umsónarfólkunum, og sagað við eini maskinsag niður í gólvið. Utanfyri høvdu herverksmennirnir m. a. sagað eitt stórt træ av við maskinsgini. Treið, ið varð felt, var eitt hitt elsta í Viðalundini.

Til viðgerðar í gjár

Vetrarseta lögtingsins varð tikið upp aftur fyrrapartin í gjár, og millum málini, ið komu til viðgerðar, varð landsstýrisuppskotið um nýggja rúsdrekka-lóg. Hetta varð 1. viðgerð, og viðgerðin var útvarpað.

79 politifólk

Í yvirliði frá fútskrivstovuni sest, at í 1972 vóru tilsamans 79 politifólk í Føroyum, harav 7 vóru sýslumenn, 33 lögreglumenn og 13 eykalögreglumenn, 19 lögreglu- og 4 eykalögreglumenn í Havn og 14 lögreglu- og 9 eykalögreglumenn í sýslunum. Umframt hesar lögreglumennirnir vóru 4 handtøku-lögreglumenn, verður sagt í yvirliðinum.

Stubbar uttaneftir

Kommunistaflokkur

Nýggjur kommunistaflokkur er stovnaður í Svøríki undir navninum Svensk kommunistaflokkurin, (SKP). Átlan floksins er at stilla upp til komandi val, sum verður í heyst. Flokkurin varð stovnaður á seinasta floksfundinum hjá Kommunistska samgonguni av Marxistum og Leninistum, (KFLM), herfyri.

Trupulleikar við eftirnavninum

Tá danski listamálarin, Oluf Høst, var á vitjan í franska hovudsstaðnum Paris fyrri mongum árum síðan, høvdu fraklendingar ikki sort av trupulleikum at siga eftirnavn hansara. Á fronskum máli hoyrist bókstavurin h ikki, øð er ikki til í málinum, og stavjirir s og t verða ikki sagdir, tá teir eru aftastir í einum orði.

Krag fekk starvið

Fyrrverandi danski forsætisráðharrin, Jens Otto Krag, fer at fáa starv, annaðhvørt sum lektor ella adjunktur í ríkiskunnleika við lærda háskúlan í Árhús, upplýsa keldur.

Á fundi í ráðnum fyrri ríkiskunnleika á skúlanum herfyri, atkvøddu 6 lærarar fyrri at J. O. Krag skuldi verða settur í starv, meðan tveir studentar í ráðnum ikki atkvøddu og ein atkvøddi imóti.

Studenturin, sum atkvøddi í móti at lata Krag fáa starv við lærda háskúlan, segði aftaná atkvøðugreiðsluna, at hann helt tað verða ivingarsamt, um Krag fer at fáa samdrí at rokja starv í Árhús. Fyrrverandi forsætisráðharrin hevur boðað frá, at hann ynskir at verða búgvan í Keypmannahavn, eisini aftaná at hann skal rokja starv við lærda háskúlan í Árhús.

Krag — ynskir at verða búgvanandi í Keypmannahavn

Meri fekk heiðurslønina

Norðurlanda bókmentafelagið, ið er uppá 50.000 kr., verður í øð latin finska rithøvundanum, Veijo Meri, fyrri bókina Sergentens Pojke. Avgerðin um at lata Meri fáa heiðurslønina varð tikið í vikuni, og finska rithøvundurin fær handað heiðurslønina á fundi Norðurlanda Ráðsins, sum verður hildin 17. februar.